

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

с. Тюлячи

КАРАР

«29» ноябрь 2023г.№ 181

«2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районында яшьләр сәясәтен үстерү» муниципаль программасын раслау турында

Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы яшьләрен социальләштерү һәм аларның нәтижәле үзреализацияләү өчен шартлар тудыру һәм «Россия Федерациясендә яшьләр сәясәте турында» 2020 елның 30 декабрэндәге 489 номерлы Федераль законны, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2030 елга кадәр Татарстан Республикасында дәүләт яшьләр сәясәте стратегиясен раслау турында» 2016 елның 04 февралендәге 63 номерлы карарын, «2025 елга кадәр чорда Россия Федерациясе дәүләт яшьләр сәясәте нигезләрен раслау турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2014 елның 29 ноябрэндәге 2403-р боерыгын, «2019-2025 елларга Татарстан Республикасында яшьләр сәясәтен үстерү» дәүләт программасын раслау хакында» Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2019 елның 5 мартындагы 158 номерлы карарын үтәү максатларында, Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты

КАРАР БИРӨ:

1. «2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районында яшьләр сәясәтен үстерү» муниципаль программасын (алга таба - Программа) расларга.

2. Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеген - Программаның координаторы итеп билгеләргә.

3. Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районының финанс-бюджет палатасына ел саен чираттагы финанс елына Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы бюджетын формалаштырганда бюджет мөмкинлекләрен исәпкә алып һәм шушы максатларга Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы бюджетыннан жибәрелә торган чикләрдә Программа чараларын гамәлгә ашыруга акчалар кертүне тәкъдим итәргә».

4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты Житәкчесенен социаль мәсьәләләр буенча урынбасары Д.С. Гыйниятуллинга йөкләргә.

Житәкче

И.Х. Хәмидуллин

Татарстан Республикасы
Теләче муниципаль районы
Башкарма комитетының
«29» 11 2023 № 181
карарына кушымта

**«2023-2025 елларга Теләче муниципаль районында яшьләр сәясәтен үстерү»
муниципаль Программасы**

Программа паспорты

Муниципаль Программа исеме	«2023-2025 елларга Теләче муниципаль районында яшьләр сәясәтен үстерү» муниципаль Программасы (алга таба - Программа)
Муниципаль Программа координаторы	Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләр, спорт һәм туризм бүлеге
Программаны эшләү өчен нигезләр	<ul style="list-style-type: none"> - «Россиянең традицион рухи-әхлакый кыйммәтләрен саклау һәм ныгыту буенча дәүләт сәясәте нигезләрен раслау турында» Россия Федерациясе Президентының 2022 елның 9 ноябрена 809 номерлы Указы; - «РФ субъектларының югары вазыйфалы затлары (дәүләт хакимиятенең югары башкарма органнары жетәкчеләре) эшчәнлегенең һәм РФ субъектларының башкарма хакимият органнары эшчәнлегенең нәтижәләлеге бәяләү турында» РФ Президентының 2021 елның 4 февралена 68 номерлы Указы; - «Россия Федерациясендә яшьләр сәясәте турында» 2020 елның 30 декабренә 489-ФЗ номерлы Федераль закон; - «2030 елга кадәр Татарстан Республикасында дәүләт яшьләр сәясәте стратегиясен раслау турында» 2016 елның 4 февралена 63 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары; - Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «2025 елга кадәр чорга Россия Федерациясе дәүләт яшьләр сәясәте нигезләрен раслау турында» 2014 елның 29 ноябрена 2403-р номерлы боерыгы;
Муниципаль Программаның максаты	Яшьләрнең социаль үсешенә дәүләт идарәсе, районның һәм республиканың конкурентлык сәләтен ныгытуда аның ижади потенциалынан файдалану, яшь буынның тормыш сыйфатын яхшырту өчен оптималь шартларны тәмин итү
Муниципаль Программаның бурычлары	<ul style="list-style-type: none"> - яшьләр сәясәтен инновацион һәм мәгълүмати тәмин итү, яшьләр белән эшләү буенча белгечләргә әзерләү һәм яңадан әзерләү системасын булдыру; - яшәү урыны буенча эшнә оештыру, яшь буынның һәрьяклап ялын оештыру һәм мәшгульлеген тәмин итү; - балалар һәм яшьләр белән эшләү учреждениеләре инфраструктурасын киңәйтү;

	<ul style="list-style-type: none"> - укучы һәм эшче яшьләрнең, шул исәптән икенчел мәшгульлек системасы аша хезмәт активлыгының нәтижәле модельләрен үстерү өчен шартлар тудыру, яшь буынның инновацион потенциалын һәм эшкуарлык активлыгын үстерү; - яшьләрнең мәшгульлеген тәмин итү, сезонлы һәм вакытлы эшләр бирү, яшьләр һәм балигъ булмаганнар өчен эш урыннары булдыру юлы белән эшсезлек дәрәжәсен киметү; - яшьләр арасында социаль тискәре күренешләрне профилактикалауның нәтижәле системасын гамәлгә ашыру; - дәүләтнең аерым кайгыртуына мохтаж балаларга һәм яшьләргә ярдәм; - яшьләр ижтимагый оешмалары, хәрәкәтләр өчен, яшьләрнең лидерлык сыйфатларын үстерү һәм яшьләр ижтимагый оешмалары инициативасы белән чыккан социаль эһәмиятле проектларга ярдәм итү өчен шартлар тудыру; - сәләтле балаларны һәм яшьләрне эзләү, аларга ярдәм итү, аларның интеллектуаль һәм ижади потенциалын үстерү өчен шартлар тудыру; - яшьләр арасында экстремизмны кисәтү, милли мәдәни кыйммәтләрне пропагандалау; - гаилә институтын ныгыту; - яшь буынның ижтимагый-сәяси активлыгын һәм гражданлык компетентлыгын формалаштыру; - балаларны һәм яшүсмерләрне социальләштерү, аларның хокукый яклавы, шәхес формалаштыру өчен уңай шартлар тудыру
Муниципаль Программаны гамәлгә ашыру этаплары һәм сроклары	2023-2025 еллар
Муниципаль Программаның бюджет ассигнованиеләре күләмнәре	<p>Программаны финанслар белән тәмин итү Теләче муниципаль районы бюджетыннан каралган. Программаны финанслауның гомуми күләме Теләче муниципаль районы бюджеты исәбеннән: 13886,96 мең сум, шул исәптән гамәлгә ашыру еллары буенча:</p> <p>2023 ел - 4629,00 мең сум; 2024 ел - 4628,98 мең сум; 2025 ел - 4628,98 мең сум.</p> <p>Программаны финанслау күләмнәре фаразлау характерында һәм Теләче муниципаль районының жирле бюджеты проекты тиешле елга һәм план чорына формалаштырганда ел саен төгәлләштерелергә тиеш</p>
Программаны башкаручылар	<p>Ярдәмче программаны үтәучеләр түбәндәгеләр:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге; - МКУ «Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлеге»;

	<ul style="list-style-type: none"> - Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният бүлгеге; - Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгының Теләче муниципаль районындагы социаль яклау идарәсе (киләшү буенча); - «Теләче информ» мәгълүмат үзеге (киләшү буенча); - «Теләче үзәк район хастаханәсе» ДАССУ (киләшү буенча); - учреждениеләр, оешмалар, фондлар, ижтимагый берләшмәләр (киләшү буенча)
Муниципаль Программаның үтәлешен тикшереп тору	Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты
Ярдәмче программалар исемлеге	<ul style="list-style-type: none"> - Ярдәмче программа-1 «2023-2025 елларга Теләче муниципаль районы яшьләре»; - Ярдәмче программа-2 «2023-2025 елларга Теләче муниципаль районында ихтыярий ярдәмне (волонтерлар) үстерү»; - Ярдәмче программа-3 «2023 елга Теләче муниципаль районында балалар һәм яшьләр ялы»
Программаны гамәлгә ашыруның көтелгән ахыргы нәтижәләре	<p>Программа чараларын гамәлгә ашыру 2026 елга түбәндәге нәтижәләргә ирешергә мөмкинлек бирәчәк:</p> <ul style="list-style-type: none"> - жинаятьчелек, наркомания, алкоголизм, экстремизм кебек яшьләр арасында тискәре (ижтимагый куркыныч) күренешләрне киметү; - яшьләрне социаль-икътисадый, ижтимагый-сәяси һәм мәдәни үсеш процессларына кертүнең нәтижәле механизмнары барлыкка килү; - яшьләрнең ялы һәм ижаты өлкәсендә нәтижәле эш булдыру; - яшьләр белән эшләүче оешмаларның эшчәнлеген координацияләү; - ижади үсешкә алга таба ярдәм итү максатларында сәләтле яшьләр вәкилләрен ачыклау; - район масштабындагы эре яшьләр чараларын югары дәрәжәдә үткәру

1. Яшьләр сәясәте өлкәсендәге агымдагы халәтнең характеристикасы

Нәтижәле яшьләр сәясәте муниципаль районның тотрыклы үсешенә, аның гражданның тормыш дәрәжәсен үстерүнең һәм ижтимагый мөнәсәбәтләренә камилләштерүнең мөһим факторы булып тора, аны жирле үзидарә органнары эшчәнлегенә мөстәкыйль юнәлеше буларак карарга кирәк, ул гражданның жәмгыяте институтлары, ижтимагый берләшмәләр һәм яшьләр оешмалары белән актив хезмәттәшлек нигезендә гамәлгә ашырыла торган районны инновацион үстерүнең кирәкле социаль шартларын булдыруны күздә тотта.

Программа «Россия Федерациясендә яшьләр сәясәте турында» 2020 елның 30 декабрдәге 489-ФЗ номерлы Федераль законны гамәлгә ашыру максатларында,

«Россия Федерациясендә яшьләр сәясәте турында» 2020 елның 30 декабрдәгә 489-ФЗ номерлы Федераль законы, Россия Федерациясе Президентының «Россия Федерациясендә традицион рухи-әхлакый кыйммәтләрне саклау һәм ныгыту буенча дәүләт сәясәте нигезләрен раслау турында» 2022 елның 9 сентябрдәгә 809-ФЗ номерлы Указын гамәлгә ашыруның төп юнәлешләре нигезендә эшләнган.

- «РФ субъектларының югары вазыйфай затлары (дәүләт хакимиятенен югары башкарма органнары житәкчеләре) эшчәнлегенен һәм РФ субъектларының башкарма хакимият органнары эшчәнлегенен нәтижелеләген бәяләү турында» РФ Президентының 2021 елның 4 февралендәгә 68 номерлы Указы;

- «2030 елга кадәр Татарстан Республикасында дәүләт яшьләр сәясәте стратегиясен раслау турында» 2016 елның 04 февралендәгә 63 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карарлары;

- Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «2025 елга кадәр чорга Россия Федерациясе дәүләт яшьләр сәясәте нигезләрен раслау турында» 2014 елның 29 ноябрдәгә 2403-р номерлы боерыклары, шулай ук Татарстан Республикасының гамәлдәгә законнары, Теләче муниципаль районының норматив-хокукый актлары нигезендә. Муниципаль программалар: «2021-2023 елларга Теләче муниципаль районында хокук бозуларны һәм жинаятьләрне профилактикалау эшчәнлеген оештыру», «2021-2023 елларга Теләче муниципаль районында террорчылыкны һәм экстремизмны профилактикалау», 2021-2023 елларга Теләче муниципаль районы яшьләрен патриотик тәрбияләү, «2021-2023 елларга Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районында физик культураны һәм спортны үстерү, «2021-2023 елларга Теләче муниципаль районы халкын наркотизацияләүне профилактикалау», «2019-2023 елларга Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районында кече һәм урта эшкүарлыкка ярдәм итү һәм үстерү».

Программа чаралары Теләче муниципаль берәмлегендә яшьләр сәясәтенен өстенлекле юнәлешләре буенча республика һәм федераль күрсәткечләргә ирешү өчен шартлар тудыруга, аерым алганда, федераль күрсәткечләр чараларын гамәлгә ашыруга юнәлтелгән. Шулай ук балалар һәм яшьләр белән эшләү чараларын оештыруга һәм гамәлгә ашыруга, яшь буынны тәрбияләү, үстерү, социаль аякка бастыру һәм үз-үзен тормышка ашыру өчен шартлар тудыруга һәм тәэмин итүгә, гармонияле үсеш алган һәм социаль-жаваплы шәхес тәрбияләүгә, яшьләр сәясәте учреждениеләренен жәлеп итүчәнлеген арттыруга юнәлдерелгән.

Теләче муниципаль районының яшьләр инфраструктурасы МБУ «Олимп» яшьләр үзәге» һәм «Форпост» жәмәгать тәртибен саклау буенча яшьләр формираниеләре үзәге буйсынуындагы ике учреждение тарафыннан тәкъдим ителде.

Бүлек, беренче чиратта, яшь буынны мәдәни, әхлакый кыйммәтләр тәрбияләү, гражданлык позициясен тәрбияләү, күпкырлы интеллектуаль үсеш өчен шартлар тудыру юлы белән районның потенциалын формалаштыру буенча берничә мөһим юнәлешне үз эченә ала.

Талантлы яшьләр белән эшләү мөһариф, мәдәният, журналистика, ижат, физик культура, спорт һәм башка өлкәләренә колачлый.

Яшүсмерләренен һәм яшьләренен югары гражданлык активлыгы патриотик эш оештыруда: хәрби хәрәкәтләр ветераннары һәм якташ геройлары катнашында истәлекле даталар, семинарлар һәм конференцияләр хөрмәтенә митинглар уздыруда ярдәм итә.

Хәзерге яшьләр даими рәвештә Интернеттан файдалана, аны төп мәгълүмат чыганагы һәм аралашуның төп чарасы буларак карый. Шуңа бәйле рәвештә социаль

челтэрлэрдэ эшне активлаштырабыз. Материаллар бирү ысуллары һәм рәвешләрә үзгәрә (кыска контентны урнаштыру һәм чарага интерактив жәлеп итү аның фактик үткәрелүенә кадәр генә). Яшьләр эшләрә, спорт һәм туризм бүлгә социаль челтэрлэрдә вакыйгаларны анонслау, яшьләр белән хезмәттәшлек итү, аны актив жәмәгать тормышына жәлеп итү өчен коммуникацияләр төзи. Халыкның шәхси потенциалын формалаштыру буенча мөһим юнәлешләр эшләнә, беренче чиратта, яшь буынга мәдәни, әхлакый кыйммәтләрне тәрбияләү, гражданлык позициясен тәрбияләү, күпкырлы интеллектуаль үсеш өчен шартлар тудыру исәбенә. Программа бу очракта яшьләрне камилләштерү, тәрбияләү һәм үз-үзләрән тормышка ашыру зарурлыгы белән бәйлә проблемаларны хәл итүгә нәтижәле ярдәм итәчәк.

Әмма Теләче муниципаль районында әлегә өлкәдә кайбер проблемалар да бар, алар арасында түбәндәгеләрне асырып күрсәтергә мөмкин:

1) яшьләр сәясәте инфраструктурасын үстерү дәрәжәсенә хәзерге жәмгыять таләпләреннән артта калуы;

2) югары уку йортларында белем алу өчен талантлы яшьләрнең китүе һәм, нәтижә буларак, югары квалификацияле кадрлар санының кимүе;

3) яшьләр сәясәте объектлары булмау.

Бүгенге көндә Теләче муниципаль районында 14 яшьтән 35 яшькә кадәргә 4,0 меңнән артык яшь граждан яши. Кризис шартларында нәкъ менә яшьләр идеаллар жимерелүгә, кыйммәтләр һәм дөньякүләм караш системасының деформацияләнүенә дучар булу сәбәпле, бу яшьләр даирәсе вәкилләренәң әхлакый һәм рухи сәламәтлеген югалтуга китерергә мөмкин. Социализациянең традицион формаларын жимерү, бер яктан, яшьләрнең үз язмышлары өчен шәхси жаваплылыгын арттырды, аларны тормыш юлын сайлау алдына куйды, икенче яктан, аларның күбесенә яңа ижтимагый мөнәсәбәтләргә кушылу кирәклеген ачыклады.

Әлегә этапта яшьләрнең социаль проблемаларына игътибарны көчәйтү, урта сроклы һәм озак сроклы перспективага яшь буын белән эшләү чараларын, формаларын, ысулларын билгеләү таләп ителә. Теләче районы яшьләрнең рухи, әхлакый һәм мәдәни планда үсеш перспективалары булу өчен яшьләр сәясәте органнары тарафыннан кулланыла торган ысулларны яңадан карарга, төзәтергә кирәк, бу исә әлегә программаны күздә тотта.

Бүгенге сәясәттә яшьләр стратегик ресурс, киләчәк идеологиясенә төп нигез салучы, инновацияләрнең төп чыганагы булып тора. Яшьләргә мондый якын килүдә, аның ролен һәм Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы үсеш перспективалары өчен әһәмиятен бәяләүдә күптөрле яшьләр даирәсендә процесслар белән идарә итүгә, тиешле оптималь карарлар кабул итүгә, тискәре социаль күренешләрне булдырмауга, яшьләр арасында асоциаль күренешләрне профилактикалауга, инде башланган каршылыкларга һәм проблемаларга соңга калган реакция сәясәтенә алмашка юнәлдерелгән заманча яшьләр сәясәте нигезләнәргә тиеш.

Программаны гамәлгә ашыру муниципалитетның һәм граждан жәмгыятиенәң социаль-икътисадый үсеш ресурсы буларак яшь буынның һәрьяклап үсешә, гражданлык позициясен формалаштыру, әхлакый тотрыклылык, социаль активлык, мөстәкыйльлек һәм икътисадый мөстәкыйльлегә өчен шартлар тудыруга юнәлтелгән. Эшчәнлегә балаларның, яшүсмерләрнең һәм яшьләрнең рухи-әхлакый культурасын һәм гражданлык активлыгын формалаштыруга ярдәм итүче балалар һәм яшьләр ижтимагый берләшмәләрен үстерүне тәмин итүгә дә шулай ук.

Киләчәктә яшьләр сәясәтен нәтижәле үстерү өчен булган проблемаларны алга таба хәл итү һәм яшьләр арасында өстенлекле юнәлешләрне гамәлгә ашыру таләп

ителә, бу 2023-2025 елларга "Теләче муниципаль районы яшьләре" ярдәмче программасында чагылыш тапты. Бу яшьләр лидерларын ачыклау, тәрбияләү һәм үз-үзләрен тормышка ашыру системасын камилләштерү зарурлыгы, яшьләреннән хезмәт активлыгын күтәрү һәм республиканың масштаблы ижади проектларында катнашу зарурлыгы, төрле категориядәге яшьләр төркемнәрен үстерү өчен бертигез башлангыч мөмкинлекләр формалаштыру, яшьләреннән хокукый, коррупциягә каршы белемнә юнәлдерелгән механизмнар булдыру, коррупциягә каршы кыйммәтләренә популярлаштыру, милли татулыкны ныгыту, күпмилләтле халыкның гомумроссия гражданлык тәңгәллеген һәм бердәмлеген ныгыту, тискәре социаль күренешләренә профилактикалау һәм яшьләреннән сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру буенча эшнән нәтижәләгән арттыру.

Теләче муниципаль районында сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау, яшүсмерләр-яшьләр арасында хокук бозуларны һәм психоактив матдәләр куллануны профилактикалау, балаларны һәм яшьләренә социаль эһәмияткә ия эшчәнлектә намуссыз катнашуга жәлеп итү өлкәсендә ирекле хәрәкәт формалаштыру һәм үстерү өчен шартлар тудыру максатларында «2023-2025 елларга Теләче муниципаль районында иреклелек (волонтерлык) ярдәмен күрсәтү һәм үстерү» ярдәмче программасы эшләнде.

Балалар һәм яшүсмерләреннән тәрбия процессының аерылгысыз өлеше буларак ял итү өлкәсе. Балалар һәм яшьләр ялын тәмин итү эшен оештыру өчен мөмкинлекләр чикләнгән һәм ял итүгә мохтажларның максималь саны ихтыяжларын канәгатьләндерү кирәклеген арасындагы каршылык шартларында оптималь формалар табу омтылышы хас була.

Балаларның сәламәтлеге социаль-икътисадый, демографик һәм медик-биологик факторларның катлаулы үзара хезмәттәшлегеннән интеграль күрсәткеч буларак формалаша, аларның иң мөһиме - экологик хәлне начарайту, житәрлек һәм балансыз туклану, мәктәптә балаларны уку һәм тәрбияләү шартлары һәм технологияләре, гаиләләреннән икътисадый иминлеген киметүгә һәм жәмгыятьтә социаль киеренкелекне киметүгә, зарарлы гадәтләренә таратуга бәйле стресс.

Күрсәтелгән күренешләренә профилактикалау өчен "2023-2025 елларга Теләче муниципаль районы балаларының һәм яшьләреннән ялын оештыру" ярдәмче программасы кысаларында сәламәтләндерү учреждениеләрендә балаларны лагерьларга жәлеп итү һәм профильле сменалар оештыру буенча планлы һәм максатчан эш башкарыла.

2. Программаны гамәлгә ашыруның максатлары, бурычлары, сроклары һәм этаплары

Программаны гамәлгә ашыруның төп максаты - яшьләреннән социаль үсеш белән дәүләт идарәсе, аның район һәм республиканың конкурентлык сәләтен ныгытуда ижади потенциалыннан файдалану, яшь буынның тормыш сыйфатын яхшырту өчен оптималь шартларны тәмин итү.

Аны гамәлгә ашыру өчен системалы характердагы кайбер төп бурычларны хәл итәргә кирәк:

1) Яшьләр сәясәтен инновацион һәм мәгълүмати тәмин итү, яшьләр белән эшләү буенча белгечләренә эзерләү һәм янадан эзерләү системасын булдыру.

2) Яшәү урыны буенча эшнә оештыру, төрле яклап ял итү һәм яшь буынның мәшгульлеген тәмин итү.

3) Балалар һәм яшьләр белән эшләү учреждениеләре инфраструктурасын киңәйтү.

4) Укучы һәм эшләүче яшьләрнең хезмәт активлыгының нәтижәле модельләрен үстерү өчен шартлар тудыру, шул исәптән икенчел мәшгульлек системасы аша яшь буынның инновацион потенциалын һәм эшкуарлык активлыгын үстерү; яшьләрнең мәшгульлеген тәмин итү, сезонлы һәм вакытлы эшләр бирү, яшьләр һәм балигъ булмаганнар өчен эш урыннары булдыру юлы белән эшсезлек дәрәжәсен киметү.

5) Яшьләр арасында социаль тискәре күренешләргә профилактикалауның нәтижәле системасын гамәлгә ашыру.

6) Дәүләтнең аерым кайгыртуына мохтаж балаларга һәм яшьләргә ярдәм.

7) Яшьләрнең иреккә эшчәнлектә катнашуы, оешкан иреклелек рәвешләренә ярдәм итү өчен шартлар тудыру.

8) Яшьләр ижтимагый оешмалары, хәрәкәтләр өчен, яшьләрнең лидерлык сыйфатларын үстерү һәм яшьләр һәм яшьләр ижтимагый оешмалары инициативасы белән гамәлгә куелган социаль әһәмиятле проектларга ярдәм итү өчен шартлар тудыру.

9) Сәләтле балаларны һәм яшьләргә эшләр, аларга ярдәм итү, аларның интеллектуаль һәм ижади потенциалын үстерү өчен шартлар тудыру.

10) Яшьләр арасында экстремизмны профилактикалау, милли мәдәни кыйммәтләргә пропагандалау.

11) Гаилә институтын ныгыту.

12) Яшь буынның ижтимагый-сәяси активлыгын һәм граждан компетентлыгын формалаштыру; балаларны һәм яшүсмерләргә социальләштерү, аларның хокукый яклавы, шәхес формалаштыру өчен уңай шартлар тудыру.

Программаны 2023-2025 елларда гамәлгә ашыру күздә тотыла.

3. Программаны ресурслар белән тәмин итүне жайга салу.

Гамәлгә ашыруны финанс белән тәмин итү

Муниципаль Программа Теләче муниципаль районы бюджеты акчаларын файдалануны күздә тоту.

Программаны финанслауның гомуми күләме Теләче муниципаль районы бюджеты исәбеннән: 13886,96 мең сум, шул исәптән гамәлгә ашыру еллары буенча:

2023 ел - 4629,00 мең сум.

2024 ел - 4628,98 мең сум.

2025 ел - 4628,98 мең сум.

Теләче муниципаль районының җирле бюджеты проекты тиешле елга һәм план чорына формалаштырганда Программаны финанслау күләмнәре фаразлау характерында һәм ел саен төгәлләштерелергә тиеш.

4. Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программаны гамәлгә ашыру өчен җаваплы булып максатчан индикаторлар мониторингын гамәлгә ашыручы яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге тора. Программаны гамәлгә ашыруда яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлегенен ведомство буйсынуындагы барлык оешмалар катнаша.

Программаны гамәлгә ашыру механизмы «Дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алу

өлкәсендә контракт системасы турында» 2013 елның 5 апрелендәге 44-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә дәүләт ихтыяжларын тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алуны күздә тоту.

Программаның ағымдагы идарәсен Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләр, спорт һәм туризм бүлеге программасы координаторы гамәлгә ашыра:

- муниципаль программаны эшләүне, Программаның аерым чараларын башка башкаручылар белән килештерүне тәмин итә;

- Программаның структурасын һәм Программаның аерым чараларын башка башкаручылар исемлеген төзи;

- Программа чараларын үтәү өчен җаваплы муниципаль заказчылар тәкъдимнәре нигезендә Программаны гамәлгә ашыру чаралары күләме һәм чыганаclarы буенча тәкъдимнәр эзерли;

- Программаның аерым чараларын башкаручыларның хисапларына мониторинг һәм анализ ясый;

- Программаның нәтижәләлеге бәяли;

- Программаны гамәлгә ашыру барышы турында еллык хисап эзерли;

- Программаның максатларын һәм бурычларын яктыртуга юнәлдерелгән мәгълүмати һәм аңлату эшен оештыра;

- Программаны гамәлгә ашыру барышы һәм ирешелгән нәтижәләр турында мәгълүматны «Интернет» челтәрендәге рәсми сайтта урнаштыра;

- Программаның бюджет акчаларын максатчан һәм нәтижәле файдаланган өчен җаваплы була;

- Программада билгеләнгән башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

Программаны гамәлгә ашыруда Программаның бюджет акчаларын максатчан һәм нәтижәле файдаланган өчен җаваплы булган һәм хисап документларын үз вакытында биргән муниципаль бюджет учреждениеләре катнаша.

Программаны гамәлгә ашыруны Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты тикшереп тора.

5. Программаның нәтижәләлеге бәяләү

Программаны гамәлгә ашырганда һәм анда куелган максатларга ирешү өчен мөмкин булган социаль, финанс-иқтисади һәм административ куркынычларны исәпкә алырга кирәк. Программаны уңышлы гамәлгә ашыруның мөһим шартлары булып күрсәтелгән куркынычларны минимальләштерү, билгеләнгән гамәлләрне башкаруны нәтижәле мониторинглау, өстенлекле юнәлешләрне һәм максатчан күрсәткечләрне үзгәртү буенча оператив чаралар күрү тора.

Программаны һәм аның ярдәмче программаларын гамәлгә ашыруның нәтижәләлеге бәяләү муниципаль заказчы тарафыннан гамәлгә ашырыла. Программаны тормышка ашыруның нәтижәләлеге максатчан индикаторларның һәм программа тарафыннан расланган күрсәткечләрнең факттагы казанышлары дәрәжәсе буларак бәяләнә. Кичектерелгән гамәлнең нәтижәләлеге түбәндәге очракларда чагылачак:

- жинаятьчелек, наркомания, алкоголизм, экстремизм кебек яшьләр арасында тискәре (ижтимагый куркыныч) күренешләрне киметү;

- яшьләрне социаль-иқтисади, ижтимагый-сәяси һәм мәдәни үсеш процессларына кертүнең нәтижәле механизмнары барлыкка килү;

- яшьләрнең ялы һәм ижаты өлкәсендә нәтижәле эш булдыру;

- яшьләр белән эшләүче оешмаларның эшчәнлеген координацияләү;
- ижади үсешкә алга таба ярдәм итү максатларында сәләтле яшьләр вәкилләрен ачыклау;
- район масштабындагы зур күләмле чараларны югары дәрәжәдә үткөрү.

Ел саен хисап чорыннан соң килүче елның 1 февраленә кадәр программада катнашучылар Теләче муниципаль районы Башкарма комитетына аның үтәлеше турында мәгълүмат тапшыралар.

Теләче муниципаль районы авыл яшьләренен социаль һәм икътисадый активлыгын арттыру.

Ярдәмче программа-1
«2023-2025 елларга Теләче муниципаль районы яшьләре»

Ярдәмче программа-1 паспорты

Ярдәмче программа-1 исеме	«2023-2025 елларга Теләче муниципаль районы яшьләре» (алга таба - Ярдәмче программа-1)
Ярдәмче программа-1 координаторы	Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге
Ярдәмче программа-1 эшләү нигезләр өчен	<ul style="list-style-type: none"> - «Россиянең традицион рухи-әхлакый кыйммәтләрен саклау һәм ныгыту буенча дәүләт сәясәте нигезләрен раслау турында» Россия Федерациясе Президентының 2022 елның 9 ноябрәндәге 809 номерлы Указы; - «РФ субъектларының югары вазыйфаи затлары (дәүләт хакимиятенең югары башкарма органнары житәкчеләре) эшчәнлегенә һәм РФ субъектларының башкарма хакимият органнары эшчәнлегенә нәтижеләлеген бәяләү турында» РФ Президентының 2021 елның 4 февралендәге 68 номерлы Указы; - «Россия Федерациясендә яшьләр сәясәте турында» 2020 елның 30 декабрәндәге 489-ФЗ номерлы Федераль закон; - «2030 елга кадәр Татарстан Республикасында дәүләт яшьләр сәясәте стратегиясен раслау турында» 2016 елның 4 февралендәге 63 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары; - Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «2025 елга кадәр чорга Россия Федерациясе дәүләт яшьләр сәясәте нигезләрен раслау турында» 2014 елның 29 ноябрәндәге 2403-р номерлы боерыгы
Ярдәмче программа-1 максаты	Яшьләренә социаль һәм икътисадый активлыгын күтәрү Теләче муниципаль районы яшь буынының тормыш сыйфатын яхшырту өчен уңай шартлар тудыру
Ярдәмче программа-1 бурычлары	<ul style="list-style-type: none"> - яшьләргә мәгълүмати тәмин итү системасын булдыру; - түбәндәгеләр өчен шартлар тудыру: - яшьләргә социаль һәм икътисадый активлыгын арттыру; - ижади потенциалны гамәлгә ашыру; - яшьләргә районның ижтимагый тормышына жәлеп итү; - яшьләр ижтимагый оешмаларын һәм хәрәкәтләрен үстерүдә ярдәм итү; - яшьләр сәясәте өлкәсендә кадрлар резервын формалаштыру
Гамәлгә ашыру этаплары һәм сроклары	2023-2025 еллар
Бюджет ассигнованиеләре күләмнәре	<p>Финанс белән тәмин итү Теләче муниципаль районы бюджетыннан каралган. Программаны финанслауның гомуми күләме Теләче муниципаль районы бюджеты исәбеннән: 7337,00 мең сум, шул исәптән гамәлгә ашыру еллары буенча:</p> <p>2023 ел - 2449,00 мең сум. 2024 ел - 2439,00 мең сум.</p>

	<p>2025 ел - 2449,00 мең сум.</p> <p>Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре фаразлау характерында була һәм Теләче муниципаль районының жирле бюджеты проектын тиешле елга һәм план чорына формалаштырганда ел саен төгәлләштерелергә тиеш</p>
Ярдәмче программа-1 үтәүчеләр	<p>Ярдәмче программаны үтәүчеләр түбәндәгеләр:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләрә, спорт һәм туризм бүлегә; - МКУ «Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлегә»; - Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният бүлегә; - Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгының Теләче муниципаль районындагы социаль яклау идарәсе (киләшү буенча); - «Теләче информ» мәгълүмат үзәгә (киләшү буенча); - «Теләче үзәк район хастаханәсе» ДАССУ (киләшү буенча); - учреждениеләр, оешмалар, фондлар, ижтимагый берләшмәләр (киләшү буенча)
Ярдәмче программа-1 үтәлешен тикшереп тору	Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты
Ярдәмче программа-1 гамәлгә ашыруның көтелә торган нәтижеләрә	<p>Ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру 2026 ел башына түбәндәгә нәтижеләргә ирешергә мөмкинлек бирәчәк:</p> <ul style="list-style-type: none"> - барлык консультацияләр төрләрен (индивидуаль, электрон, телефон) колачлаган яшьләр санын арттыру; - авылны социаль үстерү һәм социаль проектлаштыруга һәм бизнес-планлаштыруга программаларда катнашучы яшьләрнең чагыштырма авырлыгын арттыру; - интеллектуаль-ижади чараларга жәлеп ителгән яшьләрнең чагыштырма авырлыгын арттыру; - районның яшьләр ижтимагый берләшмәләрендә катнашучы яшьләр санын арттыру; - жинаятьчелек, наркомания, алкоголизм, экстремизм кебек яшьләр арасында тискәре (ижтимагый куркыныч) күренешләрне киметү

1. Ярдәмче программа-1 гамәлгә ашыру өлкәсенә гомуми характеристика

2023 ел башына Теләче муниципаль районында 13571 кеше яши. 01.01.2023 елга 14 яштән 35 яшькә кадәргә яшьләр саны 3936 кешегә житте. Безнең яшьләр яңа идеяләр һәм программалар өчен ачык, муниципаль мәсьәләләрне хәл итүдә инициатива күрсәтергә эзер, дип ышанып әйтергә мөмкин.

Ярдәмче программа-1 гамәлгә ашыру кысаларында район яшьләре белән эшләүнең түбәндәгә өстенлекле юнәлешләре билгеләнде, ул авыл яшьләреннән тора: мәгълүмати тәэмин итү системасын булдыру, социаль һәм икътисадый активлыкны

арттыру өчен шартлар булдыру, яшьләрнең рухи, физик һәм ижади үсешенә ярдәм итү.

Соңгы елларда мәгълүмат һәм коммуникацияләр дөньясында яшьләрнең активлыгы бик нык үзгәрде. Китаплар, радио һәм газеталар кебек мәгълүмати каналлар актив яшьләр мөрәжәгатендә кулланылмый диярлек. Төп мәгълүмат-ресурс каналы "Интернет" чөлтәре булды. Авыл яшьләрнең мәгълүмати активлыгын үстерүдә төп бурыч - мәгълүмати-аңлату ярдәме күрсәтү. Яшьләрнең социаль активлыгын күтәрү шартларын булдыру бурычын гамәлгә ашыру кысаларында тиешле чаралар үткәрелә, шул исәптән слетлар һәм форумнар. Авыл яшьләрнең рухи, физик һәм ижади үсешенә ярдәм итү бурычын хәл итү максатында ижади чаралар уздырыла.

Яшьләр бүгенге яшь буынның мөһим өлеше булып тора, аның проблемалары авылда аеруча ачык чагылган. Авыл жирлегенә яшьләр даирәсендә тормыш дәрәжәсенә гомуми кимүе, эшкә урнашу өчен шартлар булмау, мәдәни ихтыяжларның үсеш алмавы аеруча кискен чагыла. Ә моның нәтижәсе - ижади хезмәт эшчәнлеген санга сукмау, жәмгыятьнең торышы өчен жаваплылыкны киметү. Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру нәтижәсендә яшьләр социаль төркем буларак үзләренә социаль хәлен ала башлады, бу хәл ижтимагый эшчәнлеккә актив рәвештә кертелү һәм муниципаль мәсьәләләргә хәл итүдә инициативалар күрсәтү белән характерлана. Ярдәмче программа -1 гамәлгә ашыру яшьләрнең шәһәрләргә миграциясен киметү һәм авыл жирлеге кысаларында хезмәт мәшгульлеген эзләүгә юнәлеш бирү өчен уңай шартлар тудыруга ярдәм итә.

Бүгенге көндә яшьләр белән эшләү системасында ныклы алга китеш бар инде, шуңа күрә яшьләр арасында күп кенә тырышлык һәм инициативалар Ярдәмче программа-1 гамәлгә ашыру кысаларында гамәлгә ашырылачак.

Югарыда әйтелгәннәр район яшьләрнең тормыш сыйфатын яхшыртуга һәм тулы социаль-икътисади нәтижәгә ирешүгә юнәлтелгән чаралар системасының актуальлеген күрсәтә.

Төрле өлкәләрдә районның социаль-икътисади үсеш (мәгариф, сәламәтлек саклау, элемент, транспорт һ.б. өлкәләрдә), авыл жирлегендә тормыш рәвешен модернизацияләү һәм эшчәнлекнең перспектив юнәлешләре нәтижәсендә аларның жәлеп итүчәнлеген күтәрү Теләче районында үз киләчәген төзәргә теләгән яшьләр өчен оптималь мөмкинлекләр тудыруга мөмкинлек бирәчәк.

2. Ярдәмче программа-1 төп максатлары һәм бурычлары, программа чаралары, Ярдәмче программа-1 көтелә торган ахыргы нәтижәләр, гамәлгә ашыру сроклары

Ярдәмче программа-1 максаты - яшьләрнең социаль һәм икътисади активлыгын арттыру Теләче муниципаль районының яшь буынының тормыш сыйфатын яхшырту өчен оптималь шартлар тудыру.

Куелган максатка ирешү өчен Ярдәмче программа-1 түбәндәге бурычларны хәл итү таләп ителә:

1. Яшьләрне мәгълүмати тәмин итү системасын булдыру.

Өлеге бурычны хәл итү чараларының нәтижәлегә яшьләрнең консультацияләрнең барлык төрләре (шәхси, электрон, телефон), яшьләрнең гомуми санына караган өлеше арту күрсәткече нигезендә бәяләнәчәк.

2. Яшьләрнең социаль активлыгын арттыру өчен шартлар тудыру.

Өлеге бурычны хэл итү чараларының нәтижелелеге авылны социаль үстерү программаларында катнашучы яшьләрнең чагыштырма авырлыгын арттыру, социаль проектлаштыруга өйрәтү, социаль киеренкелек дәрәжәсен киметү күрсәткече нигезендә бәяләнәчәк.

3. Яшьләрнең икътисадый активлыгын арттыру өчен шартлар тудыру.

Өлеге бурычны хэл итү чараларының нәтижелелеге бизнес-планлаштыру нигезләренә өйрәтелгән яшьләрне колачлау күрсәткече нигезендә бәяләнәчәк, бу грант нигезендә конкурсларда катнашырга мөмкинлек бирәчәк.

4. Яшьләрнең ижади потенциалын гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру.

Өлеге бурычны хэл итү чараларының нәтижелелеге талантлы яшьләргә ярдәм күрсәтү өлкәсендә интеллектуаль-ижади чараларга һәм программаларга жәлеп ителгән яшьләрнең, яшьләрнең гомуми санына жәлеп ителгән өлешен арттыру күрсәткече нигезендә бәяләнәчәк.

5. Яшьләрне районның ижтимагый тормышына жәлеп итү өчен шартлар тудыру.

Өлеге бурычны хэл итү чараларының нәтижелелеге районыбызның яшьләр ижтимагый берләшмәләрендә катнашучы яшьләрнең гомуми санының артуы күрсәткече нигезендә бәяләнәчәк.

6. Яшьләр ижтимагый оешмаларын һәм хәрәкәтләрен үстерүдә ярдәм итү.

Өлеге бурычны хэл итү чараларының нәтижелелеге түбәндәге күрсәткечләр нигезендә бәяләнәчәк:

- башкарма хакимият органнары гамәлгә ашыра торган проектларга жәлеп ителгән яшьләрнең өлешен арттыру;

- Яшьләр парламенты эшчәнлегенә жәлеп ителгән 18 яшьтән 35 яшькә кадәрге яшьләрнең чагыштырма авырлыгы.

7. Яшьләр сәясәте өлкәсендә кадрлар резервын формалаштыру.

Программаны гамәлгә ашыру срогы - 2023-2025 еллар.

3. Ярдәмче программа-1 күләме һәм финанслау чыганақлары

Ярдәмче программа-1 финанслауның төп чыганақлары булып Теләче муниципаль районы бюджеты акчалары тора. Ярдәмче программа-1 финанслау күләмнәре фаразлау характерында һәм тиешле финанс елына һәм план чорына Теләче муниципаль районы бюджеты проекты формалаштырганда ел саен төгәлләштерелергә тиеш.

Программаны финанслауның гомуми күләме Теләче муниципаль районы бюджеты исәбеннән 7337,00 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән гамәлгә ашыру еллары буенча:

2023 ел - 2449,00 мең сум.

2024 ел - 2439,00 мең сум.

2025 ел - 2449,00 мең сум.

Ярдәмче программа-1 өстәмә финанслау максатында, юридик һәм/яисә физик затлардан иганәчелек ярдәмен жәлеп итәргә мөмкин.

Өлеге ярдәмче программаны гамәлгә ашыруга бәйле чараларны финанслау Теләче муниципаль районы бюджетында тиешле финанс елына расланган ассигнованиеләр чикләрендә гамәлгә ашырыла. 1 ярдәмче программасын гамәлгә ашыруга тотыла торган акчалар күләме район бюджеты мөмкинлекләреннән, Теләче муниципаль районы территориясендә инфляция процессларыннан һәм икътисадый вәзгыятьтән чыгып төгәлләштерелергә һәм төзәтелергә мөмкин.

4. Ярдэмче программа-1 гамэлгэ ашыруның нәтижелелеген бәяләү

Ярдэмче программа-1 гамэлгэ ашыруның нәтижелелеге яшь кешеләрнең тормыш сыйфатын күтәрүне, аларны социальләштерүне һәм үз-үзләрен гамэлгэ ашыруны характерлаучы Ярдэмче программа-1 һәм аның төп чаралары нәтижеләрен бәяләү күрсәткечләре нигезендә бәяләнә.

Ярдэмче программа-1 социаль нәтижелелеге түбәндәгеләргә юнәлдерелгән:

- яшьләрнең районның социаль-иқтисадый үсешендә кызыксынуы һәм аның әлеге процесста катнашырга әзер булуы;

- авыл жирлегендә унай демографик тенденцияләрне үстерү һәм ныгыту;

- социаль әһәмиятле программаларда һәм проектларда эшләүче яшьләр санын арттыру;

- яшьләрнең хезмәт, эшқуарлык, ижади активлығын арттыру;

- яшьләрнең социаль киеренкелеге кимү;

- авылдан шәһәргә күчеп киткән яшьләрнең миграция агымын киметү;

- авыл яшьләренең тормыш сыйфатын яхшырту.

Ярдэмче программа-1 гамэлгэ ашыруның эчке куркынычы булып түбәндәгеләр тора: яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлегенә штаттагы саны житәрлек булмау; кадрлар потенциалы житәрлек булмау; финанс белән тәэмин ителешнең житәрлек булмавы.

Ярдәмче программа-1
«2023-2025 елларга Теләче муниципаль
районы яшьләре» кушымта

Ярдәмче программа-1 максатлары, бурычлары, нәтижеләрен бәяләү индикаторлары
«2023-2025 елларга Теләче муниципаль районы яшьләре»

Максатның атамасы	Бурычның атамасы	Төп чараларның исемнәре	Башкаруучылар	Төп чарала рны башкар у срокла ры	Ахыргы нәтижеләр не бәяләү индикаторл ары, үлчәү берәмлекләр ре	Индикатор күрсәткечләре			Финанслау чыганагын күрсәтеп финанслау (мөң сум).		
						2023	2024	2025	2023 (МБ)	2024 (МБ)	2025 (МБ)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Теләче муниципаль районы авыл яшьләренә социаль һәм иңтиسادый активлыгын арттыру	Теләче районнда авыл яшьләренә социаль һәм иңтиسادый активлыгын арттыру өчен шартлар тудыру	Авыл яшьләре форумы. “Авыл кичәләре” районыбыз яшьләре белән очрашу. Авыл хужалыгының яшь хезмәткәрләре арасында «Һөнәре буенча иң яхшы» конкурс. «Яшьләр көне» күнел ачу чарасы. «Мин фермер» яшьләр квест-усны.	ЯзChTB, "Форпост" МБУ, МБУ "Олимп" яшьләр үзәге, ТР АМО жирле бүлгә, АХhАТИ, мәдәният бүлгә	2023- 2025	Авыл яшьләренә иң барлык төр чараларны үз эченә алган чагыштыр ма авырлыгы, авыл яшьләренә иң гомуми саньнда, %	20	22	24	10,00	10,00	10,00

Теләче муниципаль районы яшьләренә ижади һәм интеллектуаль потенциалы һәм гамәлгә ашыруга ярдәм итү	Шәхеснең ижади башлангычын үстерү, яшьләр ижади берләшмәләре системасына кызыксыну уятуга ярдәм итү: Теләче муниципаль районында смотрлар, конкурслар, фестивальләр, күргәзмәләр	Тематик очрашулар: «Үзеннән бизнесынны ач», «Үзгә булдырсаң башкаларны өйрәт» һәм физ. затлар проектларын гамәлгә ашыру турында	МБУ, «Олимп» яшьләр үзәге, мәдәният бүлеге, МКУ «Мәгариф бүлеге»	2023-2025	Яшьләренән барлык төр чараларны үз эченә алган өлеше, яшьләренән гомуми күләмдә, %	15	17	20	8,00	8,00	8,00
---	--	---	--	-----------	--	----	----	----	------	------	------

Телече муниципаль районьнда яшь гаиле статусын күтөрү, яшь граждандарны ың тулы кыймметле гаиле түзүгө уңай менсэбөтөн ныгыту	Гаиле тормышының кыйммөтен күтөрү өчен шартлар тудыру, гаиле менсэбөтлөр өндө һәм гаиле тәрбиясендө рухи-эхлакый традицияләрн е саклап калу; Телече муниципаль районьнда гаилөнөң тәрбияви һәм мәдени-мегариф потенциалын гамелгә ашыруга ярдем иту	Терапия», «Марсның тарту кече» «Гаиле - зур дөүлөтнөң нигезе» конкурсы. Бөтөндөнья балаларны яклау көнөнө багышланган чара. Гаиле, мөхэбөт һәм тугрылык көнсө багышланган чара. Яшь гаилеләр белән түгэрэк өстөллөр: «Гаиле булу бөхөте», яшь гаилелөргө ярдем чаралары турьнда. «Өти булдыра» гаиле күнел ачу программасы. «Без селәмөт яшөү рөвешө өчен!» гаиле марафоны. Оригиналь коляскалар конкурсы. «Гаиле» клубы эше «Олимп» ЯУ базасында.	ЯЭСЧТБ, МБУ «Форпост», МБУ "Олимп" яшьлөр үзөгө, ТР Гаиле канаты астында ижтимагый оешманың жирле бүлөгө, мәденият бүлөгө	2023-2025	Яшьлөрнен барлык төр чараларны үз эченэ алган өлөшө, яшьлөрнен гомуми күлөмөндө, %	12	14	16	10,00	10,00	10,00
---	--	---	---	-----------	--	----	----	----	-------	-------	-------

Теләче муниципаль районы яшьләр даирәсендә тискәре күренешләр не профилакти калауның төп буларынн ан берсе булган заманча яшьләр юнөлешләре н, «урам» культурасын үстерү	Үз-үзенне раслау өчен саламәтлекнең әһәмиятен аңлау – формалаштыр у. Теләче муниципаль районы яшьләренәң физик, эмоциональ психик һәм әхлакый саламәтлеген һәм тормыш сыйфатын саклап калу һәм яхшырту өчен шартлар тудыру	Республика гаилә конкурсларында һәм фестивальләрендә катнашу Яшьләренң кышкы һәм жәйге комплекслы спартакиадалары. «Тарихка таба юлда» спорт уены. Түгәрәк естәлләр. ББЭ инспекторы, саламәт яшәү рәвешен пропагандалау буенча РҮХ вәкилләре чакыруы белән әңгәмәләр. ГТО нормаларын ташыруга әзерлек буенча урам күнәгүләре. Урам спорт мастерлары «Барс», «Батыр» спорт клублары класслары. «Урамнар хәрәкәте» фестивале «Зумба - ул тормыш стили». Гомуми белем бирү оешмаларына	ЯЭChTB, МБУ «Форпост», МБУ «Олимп» яшьләр үзәге, «ТР Гаилә канаты астында» ижтимагый оешмасының жирле бүлгеге, мәдәният бүлгеге	2023-2025	Яшьләренң барлык төр чараларны үз эченә алган олеше, яшьләренң гомуми күләмендә, %	30	35	40	7,00	7,00	7,00
--	--	--	---	-----------	--	----	----	----	------	------	------

Телече муниципаль районьнда яшьләр жәмгыятенең үсешенә, үз-үзен табуга һәм социальләшт еругә, социаль-икътисадый һәм ижтимагый тормышына кертүгә ярдәм итү	Телече муниципаль районы предприятиел әрендә үзидарә күнекмәләрен үзләштерү, лидерлык, яшьләр проектларын гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру	Телече муниципаль районы предприятиел әрендә үзидарә күнекмәләрен үзләштерү, лидерлык, яшьләр проектларын гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру	яшьләр арасында хокук бозуларны профилактикалау турында әнгәмәләр белән чыгу, социаль видеороликлар күрсәтү	ЯЭСһТБ, МБУ «Форпост», МБУ «Олимп» яшьләр үзәге, МКУ «Мегариф бүлеге»	2023-2025	Яшьләрнен барлык төр чараларны үз эченә алган өлеше, яшьләрнең гомуми күләмендә, %	10	12	15	10,00	10,00	10,00
--	---	---	---	---	-----------	--	----	----	----	-------	-------	-------

Телече муниципаль районьнда милләтара мөнәсәбәтлә рне гармониялә штерунә тээмин итү	Телече муниципаль районьнда агрессияне, киеренкелекне е, экстремистик активлыкны киметү, уңышлы, нәтижәле, толерант, патриотик, социаль жаваллы шәхес тәрбияләү өчен шартлар тудыру	Тематик сәгатъ: «Өйдәгез, халыклар белән дус булайык», «Нәтижәле аралашу алымнары», «Без барыбыз да төрлө, әмма барыбыз да бөхөткә лаек». Экстремизмны профилактикалау һәм толерантлык тәрбияләү буенча мәктәп укучылары һәм эшче яшьләр белән эңгәмәләр үткөрү: «Конфронтациясез дәнъя. Конфликтларны хәл итәргә өйрәнәбез», «Яшьләр берләшмәләре риза һәм каршы», «Күпкырлы дәнъяда яшәргә өйрәнәбез». Халыкара Толерантлык көненә багышланган чара. Террорчылыкка каршы көрәштә	ЯЭСҺТБ, МБУ «Олимп» яшьләр үзәге, «Форпост» МБУ, ТР Гаилә канаты астында ижтимагый оешманың жирле бүлекчәсе, мәдәният бүлгеге, «Магариф бүлгеге» МКУ	2023-2025	Яшьләрнен барлык төр чараларны үз эченә алган өлеше, яшьләрнен гомуми күләмендә, %	12	14	16	10,00	10,00	10,00
---	---	--	--	-----------	--	----	----	----	-------	-------	-------

<p>Авыр тормыш хэлөндө калган балаларның хәлен саклау һәм яхшыртуу, Теләче муниципаль районындагы инвалид балалар белән гайләләр проблемаларын комплекслы хәл итү</p>	<p>Исәпләүнең төрлө төрлөрдә торган һәм мөмкинлекләре чикләнгән «хәтәр төркем» яшүсмерләре белән комплекслы профилактик эш оештыру</p>	<p>СОПта һәм хәвеф-хәтәр зонасында балалар өчен «Аврора паруса надежды» проектының гамәлгә ашыруны дөвам итү. Халыкара инвалидлар көненә багышланган чаралар «Олимп» ЯУ волонтерларының инвалид балаларның өйләренә баруы (уртак уеннар, күңел ачу, тематик әңгәмәләр). СМЧ балалар һәм яшьләр өчен ижади, кулинар,</p>	<p>ЯЭСҺТБ, МБУ «Форпост», МБУ "Олимп" яшьләр үзөгө, ТР Гайлә канаты астында ижтимагый оешманың жирле бүлөгө, мәденият бүлөгө</p>	<p>2023-2025</p>	<p>Яшьләрнен барлык төр чараларшы : үз эченә алган өлеше, яшьләрнен гомуми күләмендә, %</p>	<p>8</p>	<p>10</p>	<p>12</p>	<p>10,00</p>	<p>10,00</p>	<p>10,00</p>
---	--	---	--	------------------	---	----------	-----------	-----------	--------------	--------------	--------------

Телече муниципаль районьнда туган телне һәм традицион мәдәниягә саклап калу һәм үстөрү	Милли традицияләргә һәм гәдәтләргә, телне һәм тарихны өйрөнүгә һәм таратуга бәйле чаралар үткөрү	интеллектуаль темаларга мастер-класслар	Конкурслар: - «Татар Кызы», - «Халык традицияләрендә илнең киләчәге». Татарстан Республикасы көненә багышланган чаралар». «Үткәнгә тәрзә» күргәзмәсе. «Бердәмлек жепләре» милләтара мәдәниятләргә район форумы	ЯЭШТБ, МБУ «Олимп» яшьләр үзәге, «ТР Гаилә канаты астында» ижтимагый оешмасының жирле бүлекчәсе, мәдәният бүлеге, МКУ «Мәгариф бүлеге»	2023-2025	Яшьләрнең барлык төр чараларны үз эченә алган олеше, яшьләрнең гомуми күләмендә, %	15	18	20	10,00	10,00	10,00
Яшьләр сәясәтен инновацион һәм мәгълүмати тәэмин итү	Яшьләрнең интернет-сайтларын, социаль челтәрләрдә битләрен булдыру һәм алып бару	Яшьләр сәясәте учреждениеләре аккаунтларында социаль челтәрдә мәгълүмати эшне камилләштерү. Яшьләр сәясәте мәсьәләләре бусинча район һәм республика массакүләм мәгълүмат чаралары белән	Яшьләр сәясәте учреждениеләре	Социаль челтәрләрдә сайтлар/битләргә саны Район массакүләм мәгълүмат чараларында язмалар саны	Систем атик рәвештә	3	3	4	300	360	420	Финансламыйча
				Чаралар		1	2	2				Финансламыйча

Ярдәмче программа-2
«2023-2025 елларга Теләче муниципаль районында ирекле ярдәм
(волонтерлык) үсешенә ярдәм»

Ярдәмче программа-2 паспорты

Ярдәмче программа-2 исеме	«2023-2025 елларга Теләче муниципаль районында ихтыярий (волонтерлар) ярдәм күрсәтү үсешенә ярдәм» кушымта
Ярдәмче программа-2 эшләү өчен нигез	<ul style="list-style-type: none"> - «Россиянең традицион рухи-әхлакый кыйммәтләрен саклау һәм ныгыту буенча дәүләт сәясәте нигезләрен раслау турында» Россия Федерациясе Президентының 2022 елның 9 ноябрәндәге 809 номерлы Указы; - «РФ субъектларының югары вазыйфай затлары (дәүләт хакимиятенең югары башкарма органнары житәкчеләре) эшчәнлегенең һәм РФ субъектларының башкарма хакимият органнары эшчәнлегенең нәтижәләлеге бәяләү турында» РФ Президентының 2021 елның 4 февралендәге 68 номерлы Указы; - 2025 елга кадәр Россия Федерациясе субъекты территориясендә ихтыярий ярдәм (волонтерлык) үсешенә ярдәм итү концепциясен гамәлгә ашыру чаралары планы 20.06.2019 № 5486п-П44; - «Ихтыярий ярдәм (волонтерлык) өлкәсендә аерым мәсьәләләргә җайга салу турында һәм Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 2018 елның 30 июнендәге 48-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы; - Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «2025 елга кадәр чорга Россия Федерациясе дәүләт яшьләр сәясәте нигезләрен раслау турында» 2014 елның 29 ноябрәндәге 2403-р номерлы боерыгы; - «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон; - «Хәйрия эшчәнлеге һәм ихтыярий ярдәм (волонтерлык) турында» 1995 елның 11 августындагы 135-ФЗ номерлы Федераль закон
Ярдәмче программа-2 төп эшләүчеләре	Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге
Ярдәмче программа-2 үтәүчеләр	<p>Ярдәмче программаны үтәүчеләр түбәндәгеләр:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге; - МКУ «Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлеге»; - Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният бүлеге; - Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәмин итү һәм социаль яклау министрлыгының Теләче муниципаль районындагы социаль яклау идарәсе (киләшү буенча);

	<ul style="list-style-type: none"> - «Теләче информ» мәгълүмат үзәге (киләшү буенча); - «Теләче үзәк район хастаханәсе» ДАССУ (киләшү буенча); - учреждениеләр, оешмалар, фондлар, ижтимагый берләшмәләр (киләшү буенча). <p>Программаның координаторы - Башкарма комитетның яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге.</p> <p>Хезмәттәшлек тәртибе:</p> <ul style="list-style-type: none"> - үтәүчеләр Теләче районы программаларына, үз оештыру планнарына туры китереп, ярдәмче программада каралган чараларны гамәлгә ашыралар, шулай ук Теләче районында ихтыярий ярдәм (волонтерлык) хәрәкәтен үстерүгә юнәлдерелгән уртак чаралар, акцияләр оештыра һәм үткәрә алалар; - алдан килештереп, Ярдәмче программаны үтәүче башка башкаручыларны, шулай ук кызыксынучы катнашучыларны үз чараларын үткәрүгә жәлеп итәргә мөмкин; <p>Максатчан аудиторияне, башкаручыларны иң күп колачлау максатында, Ярдәмче программаны рәсми сайтларда урнаштыру һәм башка ысуллар белән тарату өчен хокукый тематика буенча агарту характерындагы мәгълүмати материаллар белән алмашу гамәлгә ашырылырга мөмкин.</p> <p>Гамәлләрне нәтижәле гамәлгә ашыру максатларында координатор (жаваплы зат) гарызнамәсе буенча күрсәтелгән гарызнамәне алган вакыттан алып 10 календарь көннән дә соңга калмыйча координатор (жаваплы зат) гарызнамәсе буенча аларны оештыру һәм уздыру турында мәгълүмат бирү зарур</p>
<p>Ярдәмче программа-2 максаты</p>	<p>Ихтыярий ярдәм (волонтерлык) эшчәнлегенә жәлеп итү, ижтимагый үсештә ихтыярий ярдәм (волонтерлык) ролен күтәрү, социаль ихтыярий ярдәм (волонтерлык) инновацион практикасын формалаштыру һәм тарату юлы белән гражданнарны үз-үзләрен тормышка ашыру мөмкинлекләрен киңәйтү.</p> <p>Ихтыярий ярдәм (волонтерлык) эшчәнлеген популярлаштыру</p>
<p>Ярдәмче программа-2 бурычлары</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ихтыярий ярдәм (волонтерлык) эшчәнлегенә аерым юнәлешләрне үстерү; - ведомствоара хезмәттәшлек системасын оештыру һәм районның ирекле (волонтерлык) берләшмәләре эшчәнлеген координацияләү; - район халкы арасында ихтыярий ярдәм (волонтерлык) хәрәкәтенә уңай имиджын булдыру; - социаль бурычларны хәл итүдә ихтыярий ярдәм (волонтерлык) оешмаларның һәм ихтыярий ярдәмчеләрнең (волонтерларның) катнашуына ихтыяж тудыру, шулай ук жәмгыятьтә ихтыярий ярдәм (волонтерлык) тануны арттыру; - булганнарның эшчәнлегенә ярдәм итү һәм яна ихтыярий ярдәм (волонтерлык) оешмалары барлыкка килү өчен шартлар тудыру; - ихтыярий ярдәм (волонтерлык) оешмалары белән коммерциячел булмаган секторның башка оешмалары, бизнес, жирле үзидарә органнары, дәүләт һәм муниципаль

	учреждениеләр, массакүләм мәгълүмат чаралары, дини һәм башка кызыксынучы оешмалар белән үзара хезмәттәшлекне дә кертеп, ихтыярий ярдәм (волонтерлык) өлкәсендә хезмәттәшлек масштабларын кинәйтү
Ярдәмче программа-2 гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары	2023-2025 еллар
Ярдәмче программа-2 финанслау күләме һәм чыганагы	Жирле бюджет һәм бюджеттан тыш чыганаclar исәбеннән дәүләт ярдәме чараларын финанслауның гомуми күләме 256 мең сум тәшкил итә, шул исәптән еллар буенча бүлү белән: 2023 ел - 82,00 мең сум. 2024 ел - 92,00 мең сум. 2025 ел - 82,00 мең сум. Программаны финанслау күләмнәре фаразлау характерында һәм агымдагы финанс елына һәм план чорына район бюджеты проекты формалаштырганда ел саен төгәлләштерелергә тиеш
Гамәлгә ашыруның көтелә торган нәтижеләре ярдәмче программа-2 һәм нәтижелелек күрсәткечләре	Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру нәтижәсендә 2025 елга ирешү күздә тотыла: 1) Ихтыярий ярдәмдә катнашучы гражданның жәлеп ителгән өлешенә 15 процентка артуы. 2) Волонтерлар үткәргән чаралар санының 20 процентка артуы. 3) Ихтыярий ярдәм (волонтерлык) эшчәнлегенә ярдәм итүдә методик, мәгълүмати, консультация, белем бирү һәм ресурс механизмнарын 15 процентка арттыру. 4) Ихтыярий ярдәм (волонтерлык) оешмалары белән үзара эш итүче оешмалар санын 30 процентка арттыру. 5) Жәмгыятьтә ихтыярий (волонтерлык) ярдәмнең үсеше
Ярдәмче программа-2 гамәлгә ашыруны тикшереп торуну оештыру системасы	Ярдәмче программа үтәлешенә гомуми контрольне Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге гамәлгә ашыра

1. Кереш

Әлеге ярдәмче программа РФ Президентының «Россиянең традицион рухи-әхлакый кыйммәтләрен саклау һәм ныгыту буенча дәүләт сәясәте нигезләрен раслау турында» 2022 елның 9 ноябрәндәге 809 номерлы Указы нигезендә эшләнгән. РФ Президентының «РФ субъектларының югары вазыйфай затлары (дәүләт хакимиятенә югары башкарма органнары житәкчеләре) эшчәнлегенә һәм РФ субъектларының башкарма хакимият органнары эшчәнлегенә нәтижелелеген бәяләү турында» 04.02.2021 № 68 Указы, Россия Федерациясе субъекты территориясендә 2025 елга кадәр ирекчелекне (волонтерлыкны) үстерүгә ярдәм итү Концепциясен гамәлгә ашыру буенча чаралар планы, 20.06.2019 ел № 5486п-п44. «Ихтыярий ярдәм (волонтерлык) өлкәсендә аерым мәсьәләләргә жайга салу һәм Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында»

2018 елның 30 июнендәге 48-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән Россия Федерациясе Хөкүмәтенен “2025 елга кадәр чорга Россия Федерациясе дәүләт яшьләр сәясәте нигезләрен раслау турында” 29.11.2014 № 2403-р боерыгы. «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон. «Хэйрия эшчәнлеге һәм ихтыяры ярдәм (волонтерлык) турында» 1995 елның 11 августындагы 135-ФЗ номерлы Федераль закон.

Волонтерлар эшчәнлеге, яшьләрнең ихтыяры активлыгы мәгариф, мәдәният, фән, яшьләр сәясәте, сәнгать, сәламәтлек саклау, әйләнә-тирә мохитне саклау һәм башка өлкәләрдә жәмгыятьнең социаль үсешенә мөһим факторлары булып тора. Ихтыяры ярдәм яшьләрнең ижади инициативасына һәм социаль ижатына киңлек бирә торган өлкә булып тора, ул яшьләрнең актив гражданлык позициясен тәрбияләү максатларына һәм социаль җаваплылыгына ирешүгә мөһим өлеш кертә. Волонтерлар эшчәнлеге белән шөгыйльләнү кеше кыйммәтләрен сакларга һәм ныгытырга ярдәм итә; шәхси үсешкә һәм социаль элементларне үстерүгә булыша. Ихтыяры ярдәм белән актив шөгыйльләнүче яшьләр чаралар һәм акцияләр оештыру, халыкның төрле категорияләре белән аралашу күнекмәләрен һәм осталыкларын ала, бу аларны хезмәт базарында конкуренциягә сәләтләрәк итә. Шәхси үсештән тыш, волонтерлар жәмгыятьнең, шул исәптән аларның тирәсендәге яш кешеләрнең социаль проблемаларын хәл итүдә актив ярдәм итә. Авыр тормыш хәлендә калган балаларга, ветераннарга ярдәм, балалар һәм яшьләр арасында бәйләлекне профилактикалау белән шөгыйльләнәләр.

Ихтыяры ярдәм (волонтерлык) хәрәкәтен үстерүнең мөһим юнәлеше булып халыкның барлык яш төркемнәре - балалар, яшьләр, өлкәннәр һәм өлкән яштәге кешеләр арасында ихтыяры ярдәм (волонтерлык) эшчәнлегендә катнашу мөмкинлеген тәмин итүне күздә тоткан «ихтыяры ярдәм(волонтерлык) гомер бие» принцибын тормышка ашыру тора. Ихтыяры ярдәм (волонтерлык) үсеше гражданның ихтыяры ярдәм (волонтерлык) проектларында һәм инициативаларында катнашу барышында хокукларын һәм ирекләрен саклауга, милләткә, женесенә, яшенә, социаль хәленә, диненә һәм төрле социаль-профессиональ төркемнәргә карамыйча ихтыяры ярдәм (волонтерлык) эшчәнлек алып бару өчен тигез шартлар тәмин итүгә нигезләнгән.

Координацияләүче үзәкнең ролен МБУ «Олимп» яшьләр үзәге башкара. Бүген районда төрле яштәге, Добро.ру сайтында теркәлгән 97 волонтер бар. Барлыгы төрле чараларны уздырганда ярдәм итүче 123 кеше, “Ярдәм янәшә” акциясендә катнашучы башкалар исәпләнә. Гомуми белем бирү мәктәпләрендә 10 Тимурчылар отряды эшли. Ел саен районда халыкның социаль яктан якланмаган катламнарына ярдәм итүгә, сәламәт яшәү рәвешен пропагандалауга, экологик мәдәният формалаштыруга юнәлтелгән 50дән артык чара үткәрелә. Теләче муниципаль районында бер генә зур чара да ихтыяры ярдәмчеләрне жәлеп итмичә үткәрелми.

Районда Ихтыяры ярдәм үсеше үзәге булмау, ирекле отрядларның үзара хезмәттәшлеге начар булу сәбәпле, ихтыяры ярдәмгә (волонтерлык) ярдәм итү һәм үстерү мәсьәләләрендә үзара хезмәттәшлеге түбән булу сәбәпле, эшнең бөтен күләмен исәпкә алып булмый. Нәтижә буларак, ихтыяры ярдәм (волонтерлык) эшчәнлегенә системалы ярдәм күрсәтү механизмнары житәрлек үсеш алмаган, муниципаль дәрәжәдә ихтыяры ярдәмгә (волонтерларга) грант ярдәме күрсәтелмәгән, ирекле кадрларны әзерләү, яңадан әзерләү һәм квалификацияләрен күтәрү, мәгълүмат, методик материаллар алмашу системасы үсеш алмаган.

Ихтыярый ярдәм (волонтерлык) эшчәнлеге жәмгыятьнең социаль үсешендә мөһим фактор булуга бәйле рәвештә, Теләче муниципаль районында ихтыярый ярдәм даирәсендә ведомствоара хезмәттәшлек масштабларын киңәйтү өчен муниципаль ярдәм системасын һәм шартлар тудырырга кирәк.

2. Ярдемче программа-2 төп максатлары һәм бурычлары

Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру өч елга - 2023-2025 елга исәпләнгән.

Ярдәмче программаның максаты - ихтыярый (волонтер) эшчәнлеккә жәлеп итү, ижтимагый үсештә ихтыярый ярдәм (волонтерлык) ролен күтәрү, социаль эшчәнлекнең ихтыярый ярдәм (волонтерлык) инновацион тәжрибәләрен булдыру һәм тарату юлы белән гражданнарны үз-үзләрен тормышка ашыру мөмкинлекләрен киңәйтү. Ихтыярый ярдәм (волонтерлык) эшчәнлеген популярлаштыру.

Өлеге максатка ирешү өчен түбәндәге бурычлар хәл ителергә тиеш:

- ихтыярый ярдәм (волонтерлык) эшчәнлегенә аерым юнәлешләрне үстерү һәм киңәйтү;

- ведомствоара хезмәттәшлек системасын оештыру һәм районның ирекле (волонтерлык) берләшмәләре эшчәнлеген координацияләү;

- район халкы арасында ихтыярый ярдәм (волонтерлык) хәрәкәтенең уңай имиджын булдыру;

- социаль бурычларны хәл итүдә ихтыярый ярдәм (волонтерлык) оешмаларының һәм ихтыярый ярдәмчеләрнең (волонтерларның) катнашуына ихтыяж булуны тәмин итә торган шартлар тудыру, шулай ук жәмгыятьтә ихтыярый ярдәмне (волонтерлык) тануны арттыру;

- булганнарның эшчәнлегенә ярдәм итү һәм яңа ихтыярый ярдәм (волонтерлык) оешмалары барлыкка килү өчен шартлар тудыру;

- Теләче районы халкын хәрби-патриотик тәрбияләү өлкәсендәге хезмәттәшлек масштабларын киңәйтү.

3. Ярдемче программа-2 ресурслар белән тәмин итүне нигезләү

Жирле бюджет һәм бюджеттан тыш чыганаclar хисабына тормышка ашырылачак планлаштырылган чараларны гамәлгә ашыру өчен ресурслар белән тәмин итү 256 мең сум тәшкил итә, шул исәптән еллар буенча бүленеш белән:

2023 ел - 82,00 мең сум.

2024 ел - 92,00 мең сум.

2025 ел - 82,00 мең сум.

Программаны финанслау күләмнәре фаразлау характерында һәм агымдагы финанс елына һәм план чорына район бюджеты проектының формалаштырганда ел саен төгәлләштерелергә тиеш.

4. Ярдемче программа-2 гамәлгә ашыру механизмы

Ихтыярый ярдәм (волонтерлык) өлкәсендә эшчәнлекнең төрле юнәлешендә ихтыярый ярдәм (волонтерлык) берләшмәләре эшчәнлеген координацияләү Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлегенә башкарачак.

Программа чараларын гамәлгә ашыруда Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының мэгариф бүлегенә; Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәмин итү һәм социаль яклау министрлыгының Теләче муниципаль районындагы социаль яклау идарәсенә; «Родник» комплекслы социаль хезмәт күрсәтү

үзәге; Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният бүлеге; «Теләче» спорт мәктәбе» муниципаль бюджет учреждениесе, «Юность» спорт мәктәбе» муниципаль бюджет учреждениесе; «Теләче район үзәк хастаханәсе» ДАССУ катнаша.

Программа башкаручылары, программа буенча йомгаклау мәгълүматларын формалаштыру өчен, хисап елыннан соң 1 февральгә кадәр Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районының Финанс-бюджет палатасына финанс чараларын куллану нәтижәләгән бәяләү һәм гамәлгә ашыру буенча эшләрнең барышы турында еллык хисап жибәрәләр.

5. Ярдәмче программа-2 гамәлгә ашыруның нәтижәләгән бәяләү

Муниципаль программаны гамәлгә ашыруның нәтижәләгән муниципаль программаны гамәлгә ашыру нәтижәсен һәм аның төп чараларын бәяләүнең индикаторлары һәм күрсәткечләре нигезендә бәяләнә. Алар мәгариф, мәдәният, сәламәтлек саклау, спорт, территорияләрне төзекләндерү һәм үстерү, әйләнә-тирә мохитне саклау, мөмкинлекләре чикләнгән өлкән кешеләргә һәм кешеләргә, мобилизацияләнгән гражданның гаиләләренә, Бөек Ватан сугышы ветераннына, балаларга, гражданның социаль якланмаган башка категорияләренә, яшьләренә социальләштерүгә һәм үз-үзен тормышка ашыруга, шулай ук Теләче муниципаль районында ихтыярий ярдәм (волонтерлык) хәрәкәтен популярлаштыруга кагыла.

Муниципаль программаны гамәлгә ашыруның төп социаль-икътисади нәтижәсе 2025 елга түбәндәгеләргә мөмкинлек бирәчәк:

- ихтыярий ярдәм (волонтерлык) эшчәнлегендә катнашучы гражданның өлешен 15 процентка арттырырга;

- Теләче муниципаль районында уздырылган чаралар өлешен 20 процентка арттырырга;

- ихтыярий ярдәм (волонтер) эшчәнлегендә гражданның үз-үзләрен табуы өчен шартлар яхшыртырга, иреккә ярдәмчеллекнең оешкан формаларына ярдәм итәргә;

- мемориаллар, күмүләр, ишегалды территорияләрен, паркларны, скверларны һ.б. территорияләрне төзекләндерергә;

- ихтыярий ярдәм (волонтерлык) эшчәнлегенә ярдәм итүдә методик, мәгълүмати, консультация, белем бирү һәм ресурс механизмнарын 25 процентка арттырырга;

- ихтыярий ярдәм (волонтерлык) оешмалары белән хезмәттәшлек итүче оешмалар санын 30 процентка арттырырга.

Муниципаль программаның бюджет нәтижәләгән Теләче муниципаль районында ихтыярий ярдәмне (волонтерларны) үстерү кысаларында чараларга юнәлтелгән чыгымнарын нәтижәләгән арттырудан гыйбарәт.

Муниципаль программаны гамәлгә ашырудан экологик нәтижәләгән район халкын әхлакый тәрбияләүдән, шул исәптән әйләнә-тирә мохиткә сакчыл мөнәсәбәттән гыйбарәт.

Ярдәмче программа-2
«2023-2025 елларга Теләче муниципаль
районында ихтыярий (волонтерлар) ярдәм
күрсәтү үсешенә ярдәм» кушымта

Ярдәмче программа-2 максатлары, бурычлары, нәтижеләрен бәяләү индикаторлары һәм чаралар буенча финанслау
«2023-2025 елларга Теләче муниципаль районында ихтыярий (волонтерлар) ярдәм күрсәтү үсешенә ярдәм» кушымта

Төп чараларның исемнәре	Башкаручылар	Төп чараларны башкару сроклары	Ахыргы нәтижеләрне бәяләү индикаторлары, үлчәү берәмлекләре	Индикатор күрсәткечләре			Финанслау чыганагын күрсәтәп финанслау (мен сум).		
				2023	2024	2025	2023	2024	2025
Ихтыярий ярдәм (волонтерлык) оешмаларының һәм ихтыярий ярдәмчеләрнең (волонтерларның) катнашуына ихтыяж тудыру социаль бурычларны хәл итүдә, шулай ук жәмгыятьтә ихтыярий ярдәмне (волонтерлык) тануны арттыру									
Жәмгыятендә волонтерлыкны (волонтерлыкны) тануны арттыру	ЯЭШТБ, МБУ «Олимп» ЯҮ»	2024	Колачлау (кеше)	-	150	-	-	10,00	-
"Язгы яхшылык атнасы" акциясе	ЯЭШТБ, МБУ ЯҮ «Олимп», мөгариф учреждениеләре, мәдәният учреждениеләре	2023-2025	Колачлау (кеше)	60	80	100	-	-	-
"Көзге яхшылык атнасы" акциясе	ЯЭШТБ, МБУ ЯҮ «Олимп», мөгариф учреждениеләре, спорт һәм мәдәният учреждениеләре	2023-2025	Колачлау (кеше)	60	80	100	-	-	-
"Спорт һәм сәламәтлек декадасы" кысаларында	ЯЭШТБ, "Теләче" СМ", "Яшьлек" СМ", БСМУ.	2023-2025	Чаралар саны/ колачлау (кеше)	10/500	10/550	10/600	30,00	30,00	30,00

Гамәлдәге эшчәнлеккә ярдәм күрсәтү һәм яңа ихтыярыярй ярдәм оешмалар үсеше өчен шартлар тудыру										
Яшьләрнен ихтыярыярй инициативаларына ярдәм итү «Ел хэйриячесе» муниципаль конкурсы	ЯЭСһТБ, МБУ «Олимп» ЯУ»	2023-2025	Чаралар саны/ колачлау (кеше)	1/100	1/100	1/100	1/100	5,00	5,00	5,00
Эшчәнлек йомгаклары буенча (юнәлешләр актив буенча) волонтерларны стимуллаштыру һәм бүлекләү	ЯЭСһТБ	2023-2025	Чаралар саны	2	2	3	10,00	10,00	10,00	10,00
Район массакуләм мэгълүмат чараларында волонтерлык хэрәкәте эшен яктырту	ЯЭСһТБ, МБУ «Олимп» ЯУ»	Систематик рөвештә	Мәкаләләр саны	48	60	72	-	-	-	-
Методик, мэгълүмат, консультация, мэгариф һәм ресурс механизмнарын үстерү ихтыярыярй ярдәм (волонтерлык) эшчәнлегенә ярдәм итүдә										
Уку йортларында тематик стендлар булдыру, ихтыярыярй ярдәм (волонтерлык) эшчәнлегендә волонтерлык отрядларына ярдәм итү өчен күрсәтмә агитация оештыру	ЯЭСһТБ, МБУ ЯУ «Олимп», мэгариф учреждениеләре, спорт учреждениеләре	2023-2025	Чаралар саны	2	2	2	2,00	2,00	2,00	2,00
Теләче районы хэрәкәте турында мэгълүмат биру һәм волонтерлар сафына жәлеп итү максатында мәктәп укучылары, эшче яшьләр белән очрашулар	ЯЭСһТБ, МБУ ЯУ «Олимп», мэгариф учреждениеләре	2023-2025	Чаралар саны/ колачлау (кеше)	1/50	2/80	3/100	-	-	-	-

"Георгий бөтенроссия катнашу тасмасы" акциясендө	ЯЭChTБ, МБУ ЯУ «Олимп», мэгариф учреждениелөре	2023-2025	Колачлау (кеше)	1000	1250	1500	-	-	-
"Жину бөтенроссия катнашу агачы" акциясендө	ЯЭChTБ, МБУ ЯУ «Олимп», мэгариф учреждениелөре, мөдөният	2023-2025	Колачлау (кеше)	50	60	70	-	-	-
"Үлөмсөз бөтенроссия катнашу полк" акциясендө	ЯЭChTБ (ТМР барлык оешмалары һәм учреждениелөре)	2023-2025	Колачлау (кеше)	350	400	450	-	-	-
"Хәтер бөтенроссия катнашу нуры" акциясендө	ЯЭChTБ, МБУ ЯУ «Олимп», мэгариф учреждениелөре, мөдөният	2023-2025	Колачлау (кеше)	500	600	700	-	-	-
"Билгесөз бөтенроссия катнашу солдат көне" акциясендө	ЯЭChTБ, МБУ ЯУ «Олимп», мэгариф учреждениелөре	2023-2025	Колачлау (кеше)	30	40	50	-	-	-
«Районның мобилизациялөнгөн гражданнарына открытка» акциясендө катнашу	ЯЭChTБ, МБУ ЯУ «Олимп», мэгариф учреждениелөре	2023	Колачлау (кеше)	100			-	-	-
			БАРЛЫГЫ:				82,00	92,00	82,00

Ярдәмче программа-3
«2023-2025 елларга Теләче муниципаль районында балалар һәм яшьләр ялы»
ярдәмче программасы

1. Ярдәмче прграмма паспорты

Подпрограмма-3 исеме	2023-2025 елларга Теләче муниципаль районында балалар һәм яшьләр ялы (алга таба - Ярдәмче программа-3)
Муниципаль заказ бирүче	Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты
Ярдәмче программа-3 төп эшләүче	Теләче районы Башкарма комитетының яшьләр эшләрә, спорт һәм туризм бүлеге
Ярдәмче программа-3 төп башкаручылар	<ul style="list-style-type: none"> - Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты (алга таба-ТМР БК); - Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләрә, спорт һәм туризм бүлеге; - Теләче муниципаль районы МБУ «Олимп» яшьләр үзәге»; - МКУ «Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлеге»; - район Башкарма комитеты каршындагы балигъ булмаганнар эшләрә һәм аларның хокукларын яклау комиссиясе; - ТР Хезмәт, халыкны эш белән тәмин итү һәм социаль яклау министрлыгының Теләче районындагы социаль яклау идарәсе; - Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният бүлеге; - Россия Эчке эшләр министрлыгының Теләче районы буенча бүлекчәсе; - ДАССУ «Теләче үзәк район хастаханәсе»
Ярдәмче программа-3 максатлары һәм бурычлары	<ul style="list-style-type: none"> - балачакны яклау өлкәсендә дәүләт һәм муниципаль сәясәтне гамәлгә ашыру; - балаларның һәм яшьләрнең ялын оештыру, аларны каникуллар вакытында эш белән тәмин итү өчен кирәкле шартлар тудыру; - авыр тормыш хәлендә булган балаларның һәм гаиләләрнең тормыш-көнкүрешен яхшырту һәм имин булмаган проблемаларын хәл итү; - балалар һәм яшьләр ялы, балалар һәм яшьләр туризмы һәм спортның төрле формаларын үстерү; - балалар һәм яшьләрнең ял итү инфраструктурасын саклау һәм ныгыту
Ярдәмче программа-3 гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары	2023-2025 еллар

<p>Ярдәмче программа чаралары исемлеге</p>	<p>1. Ижади яки социаль актив балалар һәм волонтерлар, балалар һәм яшьләр ижтимагый берләшмәләре активы эгзалары, балаларга өстәмә белем бирү учреждениеләре тәрбияләнүчеләре өчен стационар лагерьларда профильле сменалар оештыру.</p> <p>2. Авыр тормыш хәлендә һәм социаль куркыныч хәлдә булган гаиләләрдән балаларның ялын бушлай нигездә оештыру.</p> <p>3. Гомуми белем бирү учреждениеләре укучылар өчен көндөзгә лагерьлар оештыру.</p> <p>4. Муниципаль һәм дәүләт учреждениеләре хезмәткәрләренен балалары өчен стационар лагерьларда сменалар оештыру.</p> <p>5. Гомуми белем бирү учреждениеләре укучылары өчен хезмәт һәм ял лагерьларында сменалар оештыру</p>						
<p>Ярдәмче программа-3 финанслау күләмнәре һәм чыганаclarы</p>	<p>Ел</p>	<p>2023 (мең сум)</p>		<p>2024 (мең сум)</p>		<p>2025 (мең сум)</p>	
	<p>Финанслау</p>	<p>барлыгы</p>	<p>шул исәптән ТЖС</p>	<p>барлыгы</p>	<p>шул исәптән ТЖС</p>	<p>барлыгы</p>	<p>шул исәптән ТЖС</p>
	<p>ТР бюджеты</p>	<p>2077,00</p>	<p>112,36</p>	<p>2076,98</p>	<p>112,36</p>	<p>2076,98</p>	<p>112,36</p>
	<p>МБ бюджеты</p>	<p>21,00</p>	<p>1,14</p>	<p>21,00</p>	<p>1,14</p>	<p>21,00</p>	<p>1,14</p>
	<p>Ата-ана түләүләре</p>	<p>314,80</p>	<p>0</p>	<p>314,80</p>	<p>0</p>	<p>314,80</p>	<p>0</p>
	<p>Барлыгы:</p>	<p>2098,00</p>	<p>113,50</p>	<p>2097,98</p>	<p>113,5</p>	<p>2097,98</p>	<p>113,50</p>
<p>Ярдәмче программа-3 гамәлгә ашыруның көтелә торган ахыргы нәтижеләре (нәтижеләрне бәяләү индикаторлары) һәм аның бюджет нәтижелелеге күрсәткечләре</p>	<p>7 яшьтән алып 16 яшькә кадәрге балаларны каникул чорында 45 проценттан да ким булмаган ял итү рәвешләре белән тәмин итү.</p> <p>Сәламәтләнүчеләр эфектының 90 проценттан да ким булмаган дәрәжәсенә ирешү, барлык программа чаралары нәтижеләре буенча.</p> <p>Тормышка ашырылган чараларның сыйфаты һәм нәтижелелеге.</p> <p>Авыр тормыш хәлендә калган балаларның хәлен яхшырту</p>						

2. Хезмәт күрсәтүләр күләмнәренен расланган нормативлары нигезендә Ярдәмче программа-3 кысаларында үткәрелә торган чаралар

№ т/б	Чараларның атамасы	Уздыру вакыты	Кеше саны	Оешма (башкаручы) өчен җаваплы
1.	Көндөзгә лагерьда сменаларны оештыру (мәктәп яны)			МКУ «Теләче муниципаль районы Башкарма

	- жэйге чорда	01.06.2023 алып 21.06.2023 кадэр (Телэче УГББМ 01- 21.07.2023)	300	комитетынын мэгариф бүлеге»
	- көзге каникуллар чорында	1-7 ноябрь 2023	150	
2.	Хезмэт һәм ял лагерьында смена оештыру	01.06.2023 алып 18.06.2023	30	Телэче муниципаль районы Башкарма комитетынын яшьлэр эшлэре, спорт һәм туризм бүлеге
3.	Муниципаль һәм дәүләт учреждениелэре хезмэткэрлэренең балалары өчен стационар лагерьда сменалар оештыру	Сәүдэлэр нәтижэлэре буенча 18 көн	20	
4.	Стационар лагерьда профильле сменалар оештыру	Сәүдэлэр нәтижэлэре буенча 7 көн	10	
5.	Авыр тормыш хәлендә һәм социаль куркыныч хәлдә калган балаларның ялын бушлай оештыру.	Ел дәвамында		
	- стационар лагерьда смена	21 көн 7 көн	4 3	
		БАРЛЫГЫ:	517	

3. Гомуми белем бирү учреждениеләре укучыларынын көндөзгә лагерьларында сменалар оештыру

Лагерьны оештыру өчен база (мәктәп)	Үткәру территориясе	Кеше саны*	Көн саны*	Бер көнгә бер бала өчен урын	Юлламаның норматив бәясе	ТР бюджетыннан субсидияләргә	Ата-аналар кергемә*	Жирле бюджеттан субсидияләргә
Жәйгә чорда								
Алан УГББМ	Алан авыллы	10	21	200,37	42077,70	41657,03	6311,65	420,77
Олы Мишә УГББМ	Олы Мишә авыллы	15	21	200,37	63116,55	62485,54	9467,48	631,17
Олы Нырсы УГББМ	Олы Нырсы авыллы	10	21	200,37	42077,70	41657,03	6311,65	420,77
Олы Мөгәскә УГББМ	Олы Мөгәскә авыллы	15	21	200,37	63116,55	62485,54	9467,48	631,17
Югары Кибәхужа УГББМ	Югары Кибәхужа авыллы	12	21	200,37	50493,24	49988,44	7573,99	504,94
Сауш УГББМ	Сауш ав.	10	21	200,37	42077,70	41657,03	6311,65	420,77
Иске Жәри УГББМ	Иске Жәри авыллы	18	21	200,37	75739,86	74982,65	11360,98	757,40
Теләче УГББМ	Теләче авыллы	160	21	200,37	973243,20	666512,47	145986,48	6738,65
Шәдкә УГББМ	Шәдкә авыллы	20	21	200,37	84155,40	83314,05	12623,31	841,55
Баландыш ТГББМ	Баландыш авыллы	10	21	200,37	42077,70	41657,03	6311,65	420,77
Үзәк УГББМ	Үзәк поселогы	20	21	200,37	84155,40	83314,05	12623,31	841,55
БАРЛЫГЫ		300			1262331,00	1249707,60	189349,65	12623,30
Калган чорда								
Алан УГББМ	Алан авыллы	10	7	200,37	14025,90	13885,67	2103,88	140,26
Олы Мөгәскә УГББМ	Олы Мөгәскә авыллы	10	7	200,37	14025,90	13885,67	2103,88	140,26
Олы Мишә УГББМ	Олы Мишә авыллы	10	7	200,37	14025,90	13885,67	2103,88	140,26

Югары Кибэхужа УГББМ	Югары Кибэхужа авылы	5	7	200,37	7012,95	6942,84	1051,95	701,3
Иске Жери УГББМ	Иске Жери авылы	10	7	200,37	14025,90	13885,67	2103,88	140,26
Теләче УГББМ	Теләче авылы	80	7	200,37	112207,20	111085,4	16861,08	1122,07
Шәдкә УГББМ	Шәдкә авылы	10	7	200,37	14025,90	13885,67	2103,88	140,26
Үзәк УГББМ	Үзәк поселогы	10	7	200,37	14025,90	13885,67	2103,88	140,26
Олы Нырсы УГББМ	Олы Нырсы авылы	5	7	200,37	7012,95	6942,84	1051,95	701,3
БАРЛЫГЫ		150			210388,50	208285,12	31558,28	2103,89

4. Хезмәт һәм ял лагеренда смена оештыру

Лагерыны оештыру базасы	Лагерыны үткәру территориясе	Кеше саны*	Көн саны*	Бер көнгә бер бала өчен урын	Юлламаның норматив бәясе	ТР бюджетыннан субсидиялә р**	Ата-аналар кертәме*	Жирләе бюджеттан субсидиялә р
Алан УГББМ	Алан авылы	10	18	200,37	42431,40	42007,09	0	424,31
Олы Мәтәскә УГББМ	Олы Мәтәскә авылы	10	18	200,37	42431,40	42007,09	0	424,31
Шәдкә УГББМ	Шәдкә авылы	10	18	200,37	42431,40	42007,09	0	424,31
БАРЛЫГЫ		30			127294,20	126021,27	0	1272,93

5. Стационар лагерьларда профильле сменаларны оештыру

Стационар БСЛ атамасы	Үткәру территориясе	БСЛ баланста тотучының исеме	Кеше саны*	Көн саны*	Бер көнгә бер бала өчен урын	Юлламаның норматив бәясе	Бюджеттан субсидиялә р**	Ата-аналар кертәме*	Жирләе (жирләе бюджет)
Үткәрелгән ачык аукцион нәтижеләре буенча									

Сатулар нәтижеләре буенча республика лагерьлары	-	20	18	894,26	321933,60	318714,08	56811,78	3219,34
---	---	----	----	--------	-----------	-----------	----------	---------

6. Стационар лагерьларда профильле сменаларны оештыру

Стационар БСЛ атамасы	Үткәру территориясе	БСЛ баланста тотучының исеме	Кеше саны*	Көн саны*	Бер көнгә бер бала өчен урын	Юлламаның норматив бәясе	Бюджеттан субсидиялә р**	Ата-аналар кертеме*	Башка чаралар (предприят исләр, жирле бюджет)
Үткәрелгән ачык аукцион нәтижеләре буенча									
Сатулар нәтижеләре буенча республика лагерьлары	-		10	7	894,26	62598,20	61972,18	11046,73	625,99

7. Авыр тормыш хәлендә һәм социаль куркыныч хәлдә калган балалар өчен стационар лагерьда смена

Стационар БСЛ атамасы	Үткәру территориясе	БСЛ баланста тотучының исеме	Кеше саны*	Көн саны*	Бер көнгә бер бала өчен урын	Юлламаның норматив бәясе	Бюджеттан субсидиялә р**	Ата-аналар кертеме*	Башка чаралар (предприят исләр, жирле бюджет)
Сатулар нәтижеләре буенча республика лагерьлары	-		4	21	1081,00	90804,00	89896,00	0	908,00

8. Авыр тормыш хэлэндә һәм социаль куркыныч хэлдә калган балалар өчен стационар лагерьда смена

Стационар БСЛ атамасы	Үткәру территориясе	БСЛ баланста тотучының исеме	Кеше саны*	Көн саны*	Бер көнгә бер бала өчен урын	Юлламаны ң норматив бәясе	Бюджеттан субсидиялә р**	Ата- аналар кертәме* *	Башка чаралар (предприят исләр, жирле бюджет)
Үткәрилгән ачык аукцион нәтижәләре буенча									
Сагулар нәтижәләре буенча республика лагерьлары	-		3	7	1081,00	22701,00	22474,00	0	227,00